

2024-03-07 Scandic Borlänge

Årsmöteshandlingar för

MODERATERNA BORLÄNGE

Innehåll

Föredragningslista.....	2
Verksamhetsberättelse 2023.....	3
Balansräkning	8
Resultaträkning	9
Motion: En person – Ett uppdrag.....	10
Svar på motion	11
Valberedningens förslag.....	12
Nomineringsregler inför mandatperioden 2026-2030.....	13

Årsmöte 2024

Föredragningslista

1. Årsmötets öppnande
2. Val av ordförande att leda förhandlingarna
3. Val av sekreterare för årsmötet
4. Val av justeringspersoner
5. Fastställande av föredragningslistan
6. Godkännande av årsmötets utlysning *
7. Fastställande av röstlängd *
8. Styrelsens verksamhetsberättelse
9. Revisorernas berättelse och fastställande av resultat- och balansräkning
10. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen
11. Förslag från styrelsen (propositioner)
12. Inkomna övriga förslag (motioner) *
13. Anteckning om självskrivna ledamöter i styrelsen *
14. Fastställande av antalet ledamöter i styrelsen (minst 5 inkl. ordf. och v. ordf.) *
15. Val av ordförande
16. Val av vice ordförande
17. Val av minst tre styrelseledamöter varav en moderatkvinnans ansvarig
18. Val av två revisorer och ersättare för dem
19. Val av valberedning och sammankallande i denna*
20. Val av ombud med ersättare till förbundsstämma *
21. Val av ombud till kretsårsmöte för föreningar i kretsar som har ombudsförfarande*
22. Fastställande av nomineringsreglerna *
23. Övriga ärenden
24. Årsmötet avsluta

Borlänge

Verksamhetsberättelse 2023

Årsmötet ägde rum den 16 februari, digitalt. Årsmötesförhandlingarna leddes av mötesordförande Jan Wiklund, Gagnef med bisittare Sebastian Larsson, Leksand.

Bengt Benjaminsson valdes till ordförande i föreningen och Jenni Sjöblom valdes till vice ordförande.

Gruppmöten/måndagsmöten (möten inför KS och KF) har ägt rum enligt fastställt kalendarium, de flesta i fysisk form vid partilokalen på Målaregatan.

Fullmäktigegruppen genomförde fysiska säsongsavslutningar för aktiva i juni och december.

Styrelsemöten har efter årsmötet ägt rum: 16 februari (konstituerande möte), 20 februari, 16 mars, 20 april, 1 juni, 6 november samt 19 december.

Styrelsen har jobbat med att utveckla verksamheten i föreningen under året. Viktiga frågor styrelsen behandlat har varit frågor kopplat till utbildningsbehov, kampanjer och medlemsvård.

Styrelsen har under 2023 haft följande sammansättning:

Ordförande – Bengt Benjaminsson

Vice ordförande – Jenni Sjöblom

Kassör – Jenni Sjöblom med assistans av upphandlad konsult Jonek AB.

Sekreterare – Ulrik Bergman, tillika ansvarig för sociala medier samt val- och kampanjledare

Ledamöter - Hans Moberg, utbildningsansvarig

Bengt Benjaminsson och Jenni Sjöblom, medlemsansvarig

Anders Haglund, hemsidesansvarig

Katarina Stenström Roos, Moderatkvinnans ansvarig, biträdande val- och kampanjledare

Muf representant: Tilde Backlund

Valberedningen, tillika adjungerande: Marianne Hagfeldt (sammankallande), Ulla Olsson och Kerstin Borg.

Viktiga händelser under året:

För Moderaterna i Borlänge innebar 2023 ett historiskt år då vi numera ingår i en styrande majoritet. Detta betyder ett annat arbetssätt till skillnad från oppositionsrollen då interpellationer och motioner utarbetas handlar det numera om att ta fram förslag på åtgärder, besluta om utredningsuppdrag för att skapa beslutsunderlag, diskutera fram en gemensam ståndpunkt först inom partiet och i nästa steg tillsammans med koalitionspartiet samt slutligen fatta beslut och säkerställa att fattade beslut genomförs.

Även om den första budget togs i slutet av 2022 så blev 2023 det år då vi mer djupgående kunde jobba med vilka förändringar vi ville få till stånd under 2024. Det resulterade i ett budgetförslag vilket antogs på novemberfullmäktige. Förslaget innehöll krav på överskott i

Borlänge

budgeten men även effektiviseringskrav på över 100 miljoner kronor varav 20 miljoner på administration. Moderaternas krav på att reformera kommunorganisationen har resulterat i att tillsätta ny ledning i form av ny kommundirektör och förvaltningschefer i en ny förvaltningsorganisation. Förhoppningen är att vi ska uppnå en effektivare verksamhet vilket även är nödvändigt i ett läge när ekonomin befinner sig i lågkonjunktur. Att förbättra näringslivsklimatet är en prioriterad fråga vid sidan om att minska sjukskrivningar och öka kvaliteten i verksamheten.

Viktigare frågor vi moderater drivit i nämnderna:

Omsorgsnämnden; Beslut har fattats att lägga ut ett omsorgsboende på extern utförare. Ett arbete har även igångsatts för att formulera kvalitetskrav kopplat till kommande upphandling. Den KPMG-rapport vilken förelades för Kommunstyrelsen i slutet på året har resulterat i att Omsorgsnämnden fattat beslut om att påbörja åtgärder vilka ligger i linje med rapportens rekommendationer.

Kultur- och fritidsnämnden; Diskussionerna har kretsat mycket kring att få ut mer av verksamheten utifrån budgeterade medel. Vi har varit med och ändrat de kritiserade reglerna för föreningsstöd. Ett antal kriterier har numera skapats för att komma ifråga för föreningsstöd. En ny regel om möjlighet för återkrav finns numera inskriven i de fall det visar sig att t ex oriktiga uppgifter lämnats, för högt belopp utbetalats, att man använt medel till annat än vad som är avsett eller inte kan redovisa hur medel använts. Det har också införts möjligheten att söka så kallad IOP; Idéburet offentligt partnerskap. Detta syftar till att föreningar kan utföra ytterligare uppgifter i samverkan med kommunen. Föreningsdrift har införts på Kvarnsveden Ip. Investeringar har beviljats för bl.a. en ny snökanonanläggning till Nybrobacken.

Skolnämnden: Fokus i nämnden ligger på systematiskt kvalitetsarbete för att öka måluppfyllelse, likvärdighet, trygghet och studiero.

Mycket av arbetet under året har kretsat kring lokalfrågor. I takt med att nya förskolelokaler färdigställs har det skett stora förändringar i omvärlden. Omläggning av migrationspolitiken, pandemi, krig, oroligheter och inflation etc. har lett till stora förändringar i befolkningsprognosen. Istället för de prognostiserade volymökningarna ser vi nu sjunkande barn- och elevantal i för- och grundskola. Det är nu ca 400 förskolebarn färre än i den befolkningsprognos som låg till grund för besluten under föregående mandatperiod om att bygga nya förskolor. Den planerade byggnationen av förskolan Anemonen har därför avbrutits.

Den nya förskolan Gyllegården stod klar under året där verksamhet från Gylle-, Åselby- samt delar av Täppgårdens förskola (Täpp2) flyttades dit. Mats Knuts nya förskola öppnas i januari 2024. Verksamheterna från Skräddaren- och Snickargårdens förskolor samlokaliseras till de nya lokalerna. Stora investeringsbehov och lediga förskoleplatser i närområdet gjorde att det beslutades om nedläggning av Fyrklövers förskola. Barn och personal flyttades över till närliggande Trollskogen 2. Vid Forssagårdens förskola finns en kostsam tillfällig köksmodul med förfallet bygglöv. Bl.a. utifrån att det saknas möjligheter att bygga ut fastigheten

Borlänge

beslutades om nedläggning av verksamheten. Barnen erbjuds lediga platser på förskolor i närheten och personalen har fått tjänster på andra förskolor i kommunen.

Under 2024 kommer den nya förskolan Hönsarvsgården att stå klar, vilket tillskapar ännu fler förskoleplatser. I samband med revideringen av lokalbehovsplanen fick sektorchef därför i uppdrag att ta fram förslag på vägval för att möta det minskade lokalbehovet. Uppdraget ska återrapporteras i mars 2024.

Skolan i Tunet har passerat sin tekniska livslängd och måste ersättas med nya lokaler. Det visade sig dock att riksintresset för Dala Airport omöjliggör att bygga en ny skola på samma plats. Nämnden beslutade därför om att samlokalisera Tunet med Kyrkskolan och bygga en ny byggnad på den fastigheten. Diskussionerna om möjligheterna att bygga en ny skola vid Tunet avstannade inte trots nämndens beslut. Vårdsnadshavare hävdade fortsatt att kommunens bedömning var felaktig. Ett planeringsbesked ska därför inhämtas från länsstyrelsen innan alternativ prövas i nästa steg. I maj invigdes Borlänges familjecentral med bl.a. öppen förskola.

Gymnasienämnden: Under året gavs ett utredningsuppdrag att titta närmare på möjligheten att erbjuda studenter på vård och omsorgsprogrammet att erhålla körkortsundervisning. Dels för att öka attraktiviteten för utbildningen dels därför att ett arbete i hemtjänsten kräver körkort för att kunna utföra arbetet effektivt. Attraktiviteten för kommunens gymnasieutbildningar har under året ökat.

Social- och arbetsmarknadsnämnden: Antalet personer på försörjningsstöd har för första gången på många år understigit 1000 personer. En utredning om aktivitetsplikt har tagits fram och där krävs ett fortsatt arbete för att sätta igång detta så att personer med försörjningsstöd bryter passivitet och hamnar i jobb, studier och andra aktiviteter. Beslut har tagits i nämnden att införa aktivitetsplikt under första halvåret 2024.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden; Nämnden har jobbat med att tydliggöra reglerna för tillfälliga bygglov inom gällande detaljplaner. Vidare har nämnden påmint om vikten av tillgängliga lokaler och vikten av parkeringsplatser i centrum. Samt att vi antagit nya regler för livsmedelskontroll vilka ligger i linje med Rättviksmodellen vilket ger två fördelar; dels att fakturering sker för utfört arbete i efterhand och dels så undviks en "tillsynsskuld" gentemot berörda företag som tidigare upplevde att det betalade för en tjänst de inte fick utförd.

Föreningsverksamhet:

Vi har varit aktiva i kampanjer på stan, frukostkampanjer vid resecentrum men även i sociala media samt annonsering i Lokalt i Borlänge. Tillstånd för fysiska stationära kampanjer har erhållits från polismyndigheten under 2023.

Besök genomfördes på Boverian och Tersen i Falun. Dessa två exempel visar hur det på olika sätt kan startas så kallade 55+ boenden. Fördelen är att skapa trygga boenden för gemenskap. På köpet frigörs villor för småbarnsfamiljer och inflyttande till kommunen vilket kan bidra till ökad skattekraft.

Borlänge

Medlemsmöte hölls hos Borlänge Energi i december med presentation av företaget av dess VD och några affärsområdeschefer.

Partistyrelsen startade under året upp arbetsgrupper för olika politikområden för att lägga grunden inför nästa val genom ny politik. De fem områden var:

- Grön innovationskraft för tillväxt
- Skola och utbildning
- Förebyggande insatser mot kriminalitet
- På medborgarnas sida (offentlig förvaltning och styrning)
- Utrikes-och säkerhetspolitik

Kommunalråd Ulrik Bergman nominerades av förbundet och utsågs av partiet att delta i arbetsgruppen förebyggande insatser mot kriminalitet. Regeringen har även utsett kommunalråd Ulrik Bergman att ingå i regionpolisråd Bergslagen.

I övrigt har fullmäktigegruppen varit mycket aktiva i de politiska diskussionerna i Borlänge.

Besök av statsråd:

Socialtjänstminister Camilla Waltersson Grönvall besökte Borlänge 29 mars med verksamhetsbesök på socialtjänsten. Med på besöket var kommunalråd Ulrik Bergman och vice ordförande i Social- och arbetsmarknadsnämnden Christer Navjord.

Statsminister Ulf Kristersson besökte Borlänge den 5 september. Flera partiaktiva deltog på den gemensamma lunch som genomfördes på Domnarvsgården tillsammans med moderater från övriga länet.

Kulturminister Parisa Liljestrand besökte Borlänge 6 september och gjorde ett besök på Ornässtugan 500 år efter att Gustav Vasa blev kung i Sverige. Kommunalråd Ulrik Bergman och vice ordförande i Kultur- och fritidsnämnden Bengt Benjaminsson mfl medverkade vid besöket.

EU-minister Jessika Roswall besökte Borlänge den 20 september och gjorde även ett företagsbesök på Logs logistik och presenterade regeringens höstbudget. Med på besöket var Gymnasienämndens ordförande Hans Moberg.

Sverigemötet 2023

Årets Sverigemöte hölls i Karlstad 23-24 mars. Ett flertal av Kf-gruppens ledamöter deltog på mötet där viktiga kommunpolitiska frågor avhandlades.

Svealandskonferensen

Borlänge

Den 22-23 september genomfördes Svealandskonferensen. Borlängemoderaterna var representerade av ett flertal aktiva moderater. Fokus på den konferensen var de förslag partiets arbetsgrupper utarbetat till partiets propositioner inför höstens partistämma

Moderatkvinnorna Borlänge

Moderatkvinnorna är Moderaternas kvinnoförbund som finns till bland annat för att utveckla moderat politik och för att utbilda kvinnor i att "spräcka glastak". Det fungerar som ett nätverk där vi träffas, knyter kontakter och utbildar och stärker varandra.

Moderatkvinnorna Borlänge ingår i nätverket Moderatkvinnorna i Dalarnas län. För att välja politiska områden att arbeta med mer konkret så har Moderatkvinnorna i Dalarnas län just nu ett visst fokus på områdena kvinnligt företagande, vård- och omsorgsfrågor och arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck.

Moderatkvinnorna i Dalarnas län har hållit fyra möten under året. Dessa möten är öppna för alla kvinnliga medlemmar i Moderaterna i Dalarnas län. Vi har konstaterat ett ökat antal mötesdeltagare för varje möte som hållits.

Övrigt

Borlänge-föreningen hade vid årets slut 113 betalande medlemmar varav 27 Muf-medlemmar.

Borlänge den 23 januari 2024

Bengt Benjaminsson
Ordförande

Jenni Sjöblom
Vice ordförande/kassör

Ulrik Bergman
Sekreterare

Anders Haglund
Ledamot

Hans Moberg
Ledamot

Katarina Stenström Ros
Ledamot

Tilde Backlund
MUF-representant

Moderata Samlingspartiet

2023

Balansräkning	Ingående balans	Utgående Balans
	2023	2023
Andra kortfristiga fordingar	342 741	
Kto 1930, checkkonto	1 457 345	249 273
Kto 1940, placeringskonto		1 500 000
Summa tillgångar;	1 800 086	1 749 273
Balanserad vinst/förlust, EK	-1 266 882	-1 266 882
Medlemsinsatser	-633 691	-633 691
Vinst/Förlust föreg år	102 242	102 242
Årets resultat		51 871
	-1 798 331	-1 746 460
Leverantörsskulder		-2 813
Övr kortfristiga skulder	-1 755	
Summa skulder och EK;	-1 800 086	-1 749 273

Moderata Samlingspartiet	<u>2023</u>	<u>2022</u>
2023	4 640	
Resultaträkning		
Offentliga bidrag	301 464	818 460
Summa intäkter;	306 104	818 460
Lokalhyra	57 920	
Kost o logi i Sverige	1 450	
Representation och uppvaktning	15 042	
Trycksaker/kampanjmaterial	29 030	
Datakommunikation	3 334	
Bolagsstämma/års-eller föreningsstämma	776	
Sammanträdeskostnader (förtäring e t c)	16 323	
Konferenser	54 065	
Redovisningstjänster	8 126	
Serviceavgifter till branshorganisationer	161 051	
Bankkostnader	1 660	
Tillsynsavgifter/tillstånd myndigheter	320	
Övriga kostnader	2 250	
Reseersättningar	6 628	
Summa kostnader;	357 975	920 702
Resultat;	<u>-51 871</u>	<u>-102 242</u>

En person – Ett uppdrag

När en röstsedel läggs i valurnan skapas ett avtal. Ett avtal som bygger på ömsesidigt förtroende. Väljarna litar på att representanterna för det parti de röstar på ska göra sitt yttersta för att säkerställa att just deras röst får så stort genomslag det bara är möjligt på den förda politiken.

För att kunna säkerställa att deras röst får största möjliga genomslag på den förda politiken krävs det att de förtroendevalda lägger såväl tid som engagemang på sina uppdrag. Inget uppdrag är för litet eller för obetydligt för att räknas, varje uppdrag räknas.

Därför föreslås att Moderaterna Borlänge inför en policy, "En person – Ett uppdrag".

Denna typ av policy finns i många andra partiföreningar och borgar för en sund föreningskultur där så många medlemmar som möjligt får en chans att engagera sig. Det är min absoluta övertygelse att detta vore en mycket gynnsam policy också för Moderaterna Borlänge.

Vidare ligger förslaget helt i linje med partiföreningens stadgar som klargör att föreningen ska sträva efter att växa och få fler och aktiva medlemmar. Detta då förslaget borgar för en sund föreningskultur där fler medlemmar får möjlighet att engagera sig och växa i sin roll inom partiet.

Förslaget innebär att partiet i så stor utsträckning som möjligt ska sträva efter att en person tilldelas endast ett förtroendeuppdrag om detta förtroendeuppdrag innebär att man är ledamot eller högre i nämnd eller styrelse. Platser som suppleanter undantas. Likaså anses plats i Kommunfullmäktige vara ett komplement till en post i en nämnd. Implementeringen av policyn ska ske löpande i takt med att förtroendeuppdrag ska tillsättas och vara fullt implementerad i samband med valet 2026.

Om stämman lämnar bifall för detta förslag innebär det att valberedningarna ges ett tydligt ramverk för hur de ska hitta och nominera kandidater till uppdrag i framtiden.

Förslaget innebär också att en förtroendevald inte heller ska splittras mellan kommunpolitik, regionspolitik och riksdagen. Uppbär man en ledarmotspost i regionfullmäktige är detta en post av stor betydelse för Dalarnas invånare och en post man bör lägga sitt fulla fokus på. Detta ska inte kombineras med exempelvis en ordförandepost i en kommunal nämnd.

Med vänlig hälsning
Elin Bornesäter

Svar på motion från Elin Bornesäter ang fördelning av uppdrag

Styrelsen föreslår årsmötet att motionen avslås.

Motionen belyser en fråga som är viktig gällande tilldelning och fördelning av de uppdrag som partiet har att tillsätta under en mandatperiod.

Enligt partiets stadgesamling ska olika hänsyn tas gällande kandidater till uppdrag. Den främsta kvalifikationen är den politiska förmågan och förutsättningar att vara en representativ företrädare för partiet. Detta görs genom att ha gott omdöme, iaktta god moral både i möten, kommunikation och i sociala medier. En kandidat förväntas delta aktivt i kampanjer, opinionsbildning, den moderata gruppens och partiets arbete och utveckling, följa arbetsordningen och ha en hög närvaro i sina interna och externa uppdrag. En kandidat ska verka för grundläggande moderata värderingar och följa partiets regelverk.

Uppdrag ska därmed, utöver lagstadgade krav och det som sägs i partiets stadgar, tilldelas på grundval av förtroendet personen har hos KF-gruppens ledamöter att genomföra uppdraget på ett tillfredsställande sätt för Moderaterna i Borlänge. I en styrande majoritet är det centralt att personerna som utses till uppdragen är med och driver den moderata politiken och föreningen framåt.

Det är viktigt för den moderata föreningen i Borlänge att medlemmar är aktiva inom föreningens verksamhetsområde och deltar i föreningens arrangemang och kampanjer för att visa sitt engagemang, vilja och ståndpunkter i frågor innan man går vidare till offentliga uppdrag.

Ur ett demokratiskt perspektiv skulle det inte fungera då förslaget skulle hindra fullmäktigegruppens möjlighet att enligt stadgarna och gruppens uppfattning nominera kandidat till offentligt uppdrag. Men det finns ändå viktiga aspekter för kommande valberedning att försöka sprida uppdrag i större utsträckning. Moderaterna i Borlänge kan endast ta hänsyn till de uppdrag som finns att tillsätta i Borlänge, om en moderat politiker ställer upp på flera listor är inget som valberedningen för Borlänge moderaterna kan ta ställning till.

Styrelsen föreslår därför årsmötet att

- avslå motionen

PROTOKOLL

Möte med Borlänge moderatförenings valberedning

Närvarande: Marianne Hagfeldt, Ulla Olsson, Christer Navjord, Kerstin Borg

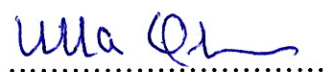
- 1 Valberedningens ordförande Marianne Hagfeldt förklarande sammanträdet öppnat.
- 2 Till justerare valdes Ulla Olsson.
- 3 Valberedningen föreslår att styrelsen ska bestå av 7 ordinarie ledamöter.
- 4 Valberedningen föreslår omval av Bengt Benjaminsson som styrelseordförande.
- 5 Valberedningen föreslår omval av Jenni Sjöblom som vice ordförande.
- 6 Valberedningen föreslår som ledamöter omval av Ulrik Bergman, Anders Haglund, Katarina Stenström Ros och Hans Moberg. En ledamot från MUF har en självskriven plats i styrelsen.
- 7 Valberedningen föreslår Katarina Stenström Ros som ansvarig för Moderatkvinnorna.
- 8 Valberedningen föreslår Jan Wiklund som ordförande vid årsmötet.
- 9 Valberedningen föreslår att föreningens 8 ombud vid förbundsstämman i första hand utgörs av ledamöter i styrelsen. Därefter utser styrelsen ersättare.
- 10 Valberedningen föreslår som revisorer omval av Anders Bringborn och Christer Navjord.
- 11 Ordförande förklarade sammanträdet avslutat.

Borlänge 2024-02-24

Marianne Hagfeldt, ordf

Justeras

Ulla Olsson

Nomineringsregler inför mandatperioden 2026-2030

Dessa nomineringsregler är antagna på arbetsstämman den 21-24 oktober 2021.

Grundläggande principer för rekrytering och nominering

En av de viktigaste uppgifterna för partiet är att aktivt rekrytera och nominera kandidater till de allmänna valen. Rekryterings- och nomineringsarbetet måste ske med största omsorg och kontinuerligt.

Ansvariga för rekryteringen ska alltid finnas. Utveckling av kandidater är en viktig del av rekryteringsprocessen. Alla partiets nivåer har ett ansvar för att detta sker. Riksorganisationen har ett särskilt ansvar för att riksdagskandidater ges politisk information, politiska underlag etcetera som stöd i opinionsbildningsarbetet.

I arbetet med att utveckla våra företrädare och kandidater har nomineringskommittén ett stort ansvar. Nomineringskommittén ska aktivt följa riksdagsledamöternas arbete och genomföra intervjuer med dem löpande under mandatperioden samt på våren året före val.

Målet med intervjun/utvärderingen är att ge ledamoten möjlighet att beskriva sina insatser, samt att utvärdera ledamoten med fokus på insats, motivation, ledarskap och genomslag.

Valsedlarna anger vilka personer som ska företräda väljarna och partiet i olika beslutande församlingar. Valsedlarna är också en viktig del av partiets ansikte utåt. Dessutom ska valsedlarna och dess kandidater engagera till ett aktivt valarbete.

Olika hänsyn måste balanseras i rekryterings- och nomineringsarbetet. Främst bland kvalifikationer ska sättas den politiska förmågan och förutsättningarna att vara en bra företrädare för partiet och väljarna, och att kandidaterna bör avspegla väljarkåren i förhållande till kön, etnisk bakgrund, ålder, regional förankring mm. Hänsyn kan också behöva tas till andra rekommendationer/mål som utfärdas av exempelvis partistyrelsen.

Partiets nominerande organ har det avgörande ansvaret för att uppdragen sprids. Kommittéerna behöver därför ha en allsidig sammansättning, med beaktande av exempelvis kön, ålder, geografi och aktiva sidoorganisationer.

Det rådgivande provvalet bland medlemmarna, om det genomförts, är ett av flera underlag för valsedelskompositionen. Andra kompletterande underlag är kandidaternas meritförteckningar, eventuella muntliga presentationer/utfrågningar samt nomineringskommitténs förslag till valsedel/lar.

Slutligt beslut om valsedel fattas alltid av en nomineringsstämma. Om särskilda skäl finns kan ytterligare en nomineringsstämma genomföras efter prövning hos närmast högre nivå.

I valkretsindelade kommuner kan valkretsvisa valsedlar övervägas. Om det finns fler än en valsedel i en valkrets (kommun eller motsvarande) vilka omfattar samma geografiska område ska dessa behandlas lika av valmedarbetarna. Samtliga valsedlar ska finnas tillgängliga i

samtliga vallokaler inom området. I försändelser till hushållen inom området ska samtliga valsedlar bifogas.

Inför kandidatur ska varje nominerad person vara införstådd med att innehav av förtroendeuppdrag innebär ett ansvar. Det är viktigt att vara ett föredöme och visa god moral.

Vid beslut om placering på valsedel måste varje kandidat vara införstådd med att detta innebär att vederbörande ställt sig till partiets förfogande för uppdrag.

Kandidat ska ha genomgått, eller vara beredd att genomgå av partiet anordnad utbildning och medverka i valarbete och opinionsarbete.

Samtliga kandidater ska avlämna en kandidatförsäkran – ”Försäkran för kandidat och förtroendevald”. Av kandidatförsäkran ska framgå hur kandidaten ska förhålla sig till val-, parti- och politiskt arbete.

I händelse av omval eller extraval ska samma valsedel/lor som vid senaste ordinarie val med nödvändiga justeringar användas. Kandidaternas valbarhet kontrolleras och vid förfall för kandidat tillämpas successionsordning. Skulle antalet kandidater bli för litet hämtas ytterligare kandidater från föregående nominering.

Om behov föreligger att ta fram en ny valsedel/lor ska förbund/krets/förening fatta beslut om detta och då gäller att nomineringsstämma ska hållas och i övrigt ska i möjligaste mån nomineringsreglerna tillämpas.

1. Fastställande av nomineringsregler och genomförandeanternativ

Partistämman ett år före allmänna val (arbetsstämma) fastställer gemensamma nomineringsregler för nästkommande mandatperiod. Reglerna utgör bilaga till partiets normalstadgar och gäller för samtliga val reglerna omfattar.⁴

Tillämpningsregler för genomförande av nominering till riksdag, region och kommun och arbetsordning för nomineringskommitté, som biläggs reglerna, utfärdas av riksorganisationen.

Förbundsstämma tre år före allmänna val fastställer rekryterings- och nomineringsregler för nästkommande riksdagsval, regionval samt normalregler för kommunfullmäktigeval i förbundet. I dessa regleras tider och de preciseringar som följer av valkretsarnas storlek, partiets organisation, alternativa lösningar, t ex om provval ska genomföras eller inte, med mera.

I nomineringsarbetet kan två olika alternativ tillämpas, A eller B. I samband med fastställande av regler så beslutas också vilket alternativ som ska gälla.

A innebär att nomineringsstämman inte föreläggs förslag till rangordnade kandidater i toppen.

B innebär ett komplett rangordnat listförslag från nomineringskommittén.

⁴ Det finns två alternativa processer enligt nomineringsreglerna, alternativ A och B, som fastställs när reglerna antas. Andra åligganden gäller region respektive kommun. I fall där endast vissa nivåer omfattas anges detta inom parentes

1.1 Principer

- a) Valsedelns ska alltid fastställas av en nomineringsstämma.
- b) Alla medlemmar ska ges möjlighet att delta i nomineringsprocessen.
- c) Rådgivande provval kan genomföras.

1.1.1 Kommunfullmäktigeval:

Krets-/föreningsårsmöte två år före allmänna val fastställer nomineringsregler för nästkommande kommunfullmäktigeval. I dessa regleras tider och de preciseringar som följer av kommunens och valkretsarnas storlek, partiets organisation, alternativa lösningar, t ex om provval ska genomföras eller inte, med mera. Principiella avvikelser från normalreglerna ska fastställas av förbundsstyrelsen.

Med förening avses i nomineringsreglerna partiförening som omfattar hel kommun.

1.2 Tidplan för nomineringsprocessen

Den normala tidsplanen för nomineringsprocessen är följande:

Valår -5: Arbetsstämma fastställer normalregler för nästkommande mandatperiod.

Valår -4 Allmänna val äger rum

Valår -3 Förbundsstämma fastställer nomineringsregler för riksdag och region med preciseringar och väljer, eller uppdrar åt förbundsstyrelse att välja, nomineringskommitté för riksdagsval som arbetar fram till förbundsstämman valår -1. Nomineringskommittén inleder med att samla in kandidatförslag.

Förbundsstämma fastställer normalnomineringsregler för kommunfullmäktigeval med gemensamma preciseringar inom förbundet.

Valår -2 Riksdag: Kandidatutveckling och fortsatt rekrytering

Valår -1 Förbundsstämma väljer ny nomineringskommitté för riksdagsval, om detta ej görs fullföljer nomineringskommittén som är vald valår -3 uppdraget fram till nomineringsstämman.

Förbundsstämma eller förbundsstyrelse utser nomineringskommitté för de regionvalkretsar som innefattar fler än en kommun. Förenings- eller kretsårsmöte i regionvalkretsar som omfattar endast en kommun kan utse nomineringskommitté för sina valkretsar. Beslut om provval fattas.

Krets-/föreningsårsmöte väljer nomineringskommitté för kommunfullmäktigeval samt fastställer nomineringsregler med preciseringar. Beslut om provval fattas.

Förbundsstyrelsen fastställer senast 30 juni sista dag för nomineringsstämma

Partistämman fastställer normalregler för nästkommande mandatperiod.

Förekommer provval till riksdagen genomförs det senast i oktober.

Nomineringsstämma för riksdagsval genomförs senast i december.

Valår Förekommer provval till kommun och region genomförs det senast 15 januari.

Nomineringsstämma för region och kommun genomförs senast 1 mars.

2. Rekrytering- och nominering

2.1 Nomineringskommitté

Förbundsstämma tre år före allmänna val utser eller uppdrar åt förbundsstyrelse att utse nomineringskommitté för riksdagsval. Kommittén ska bestå av minst fem ledamöter.

Ledamöterna får ej kandidera till kommande riksdagsval. (RIKSDAG)

Förbundsstyrelse utser senast 1 år före allmänna val nomineringskommitté för regionval. I nomineringskommitté som omfattar hela regionområdet ska samtliga regionvalkretsar vara representerade. Om det utses en kommitté per valkrets bör samtliga kommuner vara representerade. Kommittén ska bestå av minst fem ledamöter. Ledamöterna får ej kandidera till kommande regionval. (REGION)

Krets-/föreningsårsmöte ett år före allmänna val utser eller uppdrar åt krets-/föreningsstyrelse att utse nomineringskommitté för kommunfullmäktigevalen. Kommittén ska bestå av minst tre ledamöter. Ledamöterna bör ej kandidera till kommande kommunfullmäktigeval. Har nomineringskommitté ej utsetts svarar styrelsen för nomineringskommittén åligganden. (KOMMUN)

Kommittéerna ska ha en allsidig sammansättning med beaktande av exempelvis kön, ålder, geografi och aktiva sidoorganisationer, vidare ska kommittén ha god personkännedom samt kunskaper om vilka krav som ställs på partiets företrädare. Förbundsstyrelsen kan, om behov föreligger, förrätta fyllnadsval till nomineringskommittén för riksdag och region.

2.2 Nomineringskommitténs åligganden

Det åligger respektive nomineringskommitté;

- att bedriva ett aktivt internt och externt rekryteringsarbete,
- att värdera och utvärdera nominerade kandidater och att utvärdera nuvarande ledamöters insatser,
- att påbörja rekryteringsprocessen snarast,
- att ge möjlighet för samtliga medlemmar att inkomma med kandidatförslag och intresseanmälningar för kandidatur till respektive val,
- att från samtliga partiföreningar, aktiva sidoorganisationer och nätverk infordra kandidatförslag till respektive val,
- att förteckna inkomna kandidatförslag, kontrollera valbarhet och medlemskap samt för kännedom informera förbundsstyrelsen och den lokala partiorganisationen om vilka kandidatförslag som inkommit, (RIKSDAG)

- att förteckna inkomna kandidatförslag, kontrollera valbarhet och medlemskap samt för kännedom informera krets-/förenings-styrelsen om vilka kandidatförslag som inkommit, (REGION och KOMMUN)
- att på eget initiativ lägga till kandidater,
- att skilja kandidat från kandidatur om det framkommer uppgifter enligt kandidatförsäkran som gör en kandidat olämplig i förhållande till uppgiften som företrädare för partiet,
- att aktivt följa riksdagsledamöternas arbete och genomföra intervjuer med dem löpande under mandatperioden samt på våren året före val, (RIKSDAG)
- att på eget initiativ intervjua och samtala med kandidater,
- att ansvara för att kandidater erbjuds utbildning och information, uppmanas delta i konferenser, kampanjarbete och annan opinionsbildning,

2.3 Kandidaterna

Kandidat ska vara medlem. Kandidat som inte inlämnar fullständig kandidatförsäkran får inte delta i provval eller stå på valsedel. Kandidat ska delta i utbildning och annan kompetensutveckling och medverka i kampanj- och opinionsbildningsarbete.

Kandidat ska på förfrågan av nomineringskommitté ta ställning till om man avser att ta en riksdagsplats i besittning om detta val så utfaller. Endast kandidater som avser ta en riksdagsplats i besittning deltar i det rådgivande provvalet och/eller omröstning enligt alternativ A på nomineringsstämma. (RIKSDAG)

3. Provval (om beslut att genomföra provval fattats)

3.1 Tider

Rådgivande provval till riksdagen genomförs bland medlemmar och ska vara avslutat senast under oktober månad året före ordinarie riksdagsval. (RIKSDAG)

Rådgivande provval till region genomförs bland medlemmar och ska vara avslutat senast 15 januari valår. (REGION)

Rådgivande provval till kommunfullmäktige genomförs bland medlemmar och ska vara avslutat senast 15 januari valår. (KOMMUN)

Förbundsstyrelse beslutar om tider för provvalets genomförande gällande riksdag och region. Partiförening/krets beslutar om tider för kommunala provval.

3.2 Röslängd

Före provvalets utsändande upprättas röslängd av förbundet, upptagande medlemmar som erlagt fastställd medlemsavgift för innevarande år eller ny medlem som senast sex veckor före provvalet inleds erlagt medlemsavgift och i samband därmed införts i medlemsregistret, samt är folkbokförd i den riksdagsvalkrets/regionvalkrets/kommun valet gäller. Endast i röslängden upptagen medlem har rätt att delta i provvalet bland medlemmarna.

3.3 Genomförande

Närmare instruktioner om provvalets genomförande återfinns i ”Rekommenderade tillämpningsregler för genomförande av nominering till riksdag, region och kommun.” beslutade av partistyrelsen.

4 Nomineringsstämma

4.1 Tider

Nomineringsstämma är förbundets (riksdagsvalkretsens) högsta beslutande organ för fastställande av riksdagsvaledlar och består av förbundsstyrelsens ledamöter samt ombud från partiföreningarna. Nomineringsstämma genomförs senast under december månad året före valår. (RIKSDAG)

Nomineringsstämma är regionens/regionvalkretsens högsta beslutande organ för fastställande av landstingsvaledlar och består av ombud från partiföreningarna eller alla medlemmar i en regionvalkrets. Nomineringsstämma genomförs senast 1 mars valåret alternativt senast det datum förbundsstyrelsen fastställt. (REGION)

Nomineringsstämma (årsmöte/extra årsmöte) är kretsens/föreningens högsta beslutande organ för fastställande av kommunfullmäktigevaledlar och består av ombud från partiföreningarna eller alla medlemmar. Nomineringsstämma genomförs senast 1 mars valåret alternativt senast det datum förbundsstyrelsen fastställt. (KOMMUN)

4.2 Ombud/röstberättigade

Nomineringsstämma för riksdagsval består av x ombud från partiföreningarna inklusive förbundsstyrelsen, normalt cirka sex till tio procent av medlemsantalet. Ombudsplatserna, exklusive förbundsstyrelsen, fördelas proportionellt i förhållande till respektive partiförenings medlemsantal, varvid varje förening ska erhålla minst en ombudsplats. (RIKSDAG)

Nomineringsstämma för region består antingen av partiföreningarnas ombud till förbundsstämma eller av x ombud från partiföreningarna. Ombudsplatserna fördelas i så fall proportionellt i förhållande till respektive partiförenings medlemsantal, varvid varje förening ska erhålla minst en ombudsplats. (REGION)

Normalstadgarna föreskriver vad som gäller för ombud/röstberättigade vid krets-/föreningsårsmöte tillika nomineringsstämma för kommun. (KOMMUN)

Antalet ombud som respektive partiförening har att utse grundar sig på antalet betalande medlemmar i partiföreningen. Den 31 december året före nomineringsstämmor fastställs hur många som under året betalat medlemsavgift till partiföreningen. I antalet betalande medlemmar inräknas de som under året betalat medlemsavgift till Moderatkvinnorna eller Moderata Ungdomsförbundet och som är bosatt inom partiföreningens verksamhetsområde eller sökt och erhållit medlemskap i partiföreningen.

Vid val av ombud bör partiföreningarna tillse att ombudsdelegationerna så långt möjligt ges en allsidig sammansättning.

Varje ombud har en röst. Ledamot av nomineringskommitté vilken ej är ombud har yttranderätt. Enskild medlem har närvarorätt och yttranderätt i enlighet med de procedurregler som nomineringsstämman beslutar om.

Protokollsutdrag, som visar vilka som utsetts till ombud, ska vara förbundsstyrelsen tillhanda senast tre veckor före stämman.

4.3 Kallelse

Nomineringsstämma för riksdagsval sammanträder på kallelse av förbundsstyrelse. Kallelse till nomineringsstämma utsänds till partiföreningarna senast fyra månader före stämman.

Nomineringsstämma för regionval sammanträder på kallelse av förbundsstyrelse/nomineringskommitté för region. Kallelse till nomineringsstämma utsänds till partiföreningarna senast tre veckor före stämman.

Nomineringsstämma för kommunfullmäktigeval sammanträder på kallelse av krets-/föreningsstyrelse. Kallelse till nomineringsstämma utsänds till ombuden/medlemmarna senast tre veckor före stämman.

I kallelse ska framgå att valsedel ska fastställas samt för vilka val.

4.4 Stämmohandlingar

Följande underlag utsänds till ombuden senast tio dagar (RIKSDAG)/en vecka (REGION och KOMMUN) före stämman:

- Röstlängd (RIKSDAG)
- Föredragningslista
- Procedurregler
- Kandidaternas meritförteckningar (RIKSDAG)
- Provalsresultatet från medlemmarna om provval genomförts.
- Nomineringskommitténs rangordning av övriga kandidater, (alternativ A), alternativt
- Nomineringskommitténs förslag till valsedel (alternativ B)

4.5 Föredragningslista

Vid nomineringsstämma ska minst förekomma:

- a) Val av ordförande och vice ordförande att leda förhandlingarna.
- b) Val av sekreterare.
- c) Val av två justeringspersoner samt erforderligt antal röstsammanräknare.
- d) Fastställande av röstlängd.
- e) Fastställande av nomineringsstämmans stadgeenliga utlysning.
- f) Genomgång och fastställande av procedurregler.
- g) Fastställande av slutligt antal kandidater på valsedeln.
- h) Kandidaternas presentation och utfrågning. (Alternativ A och B)
- i) Sluten omröstning. (Alternativ A)
- j) Redovisning av omröstningsresultat. (Alternativ A)
- k) Fastställande av valsedel. (Alternativ B)
- l) Kandidaternas besked om deras placering på valsedeln accepteras. (Alternativ A)
- m) Beslut om rangordning av övriga kandidater. (Alternativ A)
- n) Ställningstagande till eventuellt ytterligare valsedlar (minoritetsskydd) (Alternativ B).
- o) Övriga ärenden.

4.6 Röstning

Omröstning sker öppet utom i personval då den ska vara sluten. Ombud/medlem ska personligen utöva sin rösträtt vid stämman.

Voteringsanläggning kan användas om valhemligheten kan behållas.

Öppen omröstning sker genom uppvisande av röstkort, handuppräckning eller med voteringsanläggning. Vid lika röstetal avgörs utgången i enlighet med den mening ordföranden biträder.

Vid sluten omröstning ska valsedel för att vara giltig, uppta så många namn som valet avser. Vid lika röstetal avgörs utgången genom lottning.

Vid personval som avser en plats ska den som blir vald erhålla minst hälften av antalet avgivna giltiga röster. I annat fall genomförs ytterligare en omröstning mellan de två kandidater som erhållit de högsta röstetalen.

Om nomineringsstämma genomförs med valsedelsförslag från nomineringskommitté gäller följande:

- Före omröstning bereds tillfälle för överläggning och framställande av ändringsförslag.
- Framställs inget ändringsförslag fastställs kandidaters rangordning med ett enkelt klubbslag.

Förekommer ändringsförslag gäller följande:

- Nomineringsstämma beslutar plats för plats om kandidaternas placering

Vid omröstning är nomineringskommitténs förslag alltid huvudförslag. Har någon annan än den nomineringskommitté föreslagit blivit vald ska den kandidat som fått avstå föreslagen plats automatiskt prövas på nästkommande plats.

4.7 Ytterligare valsedlar

Nomineringsstämma kan besluta att ytterligare valsedel/lor ska sanktioneras. Till exempel kan det gälla ungdomslista. Föreligger sådant förslag ska stämman besluta att anta valsedeln i sin helhet eller förkasta den.

Sedan på angivet sätt en eller flera huvudvalsedel/lor (förutom sanktionerad valsedel) antagits av nomineringsstämma, ska ytterligare en valsedel kunna upprättas om minst en tredjedel av antalet röstande vid mötet förenar sig därom.

I så fall ajourneras mötet till senare tidpunkt på dagen för att bereda förslagsställarna möjlighet att utarbeta ett fullständigt förslag till rangordning och geografiskt område. Detta förslag föreläggs mötet och avgörs genom ett enda beslut. Sker omröstning och vinner därvid förslaget anslutning från minst en tredjedel av de i omröstningen deltagande, är det antaget.

4.8 Genomförandevalternativ samt procedurregler vid nomineringsstämma

Närmare rekommendationer i övrigt om genomförandet av nomineringsstämma återfinns i "Rekommenderade tillämpningsregler för genomförande av nominering till riksdag, region och kommun." beslutade av partistyrelsen.

Vid fastställande av nomineringsregler ska fastställas vilket genomförandevalternativ som skall gälla vid nomineringsstämma, A eller B.

Fastställs inte detta gäller genomförandevalternativ A för riksdag och alternativ B för region och kommun.

Procedurregler som bland annat är beroende av att antalet kandidater är känt fastställs vid nomineringsstämman.

5 Extra nomineringsstämma

Förbundsstyrelse eller minst en tredjedel av partiföreningarna inom riksdagsvalkretsen kan inom tre veckor från nomineringsstämmas avslutande hemställa hos partistyrelsen att en extra nomineringsstämma för riksdag inkallas om synnerliga skäl härför finnes.

Förbundsstyrelse eller minst en tredjedel av partiföreningarna inom regionen kan inom tre veckor från nomineringsstämmas avslutande hemställa hos partistyrelsen att en extra nomineringsstämma för regionval inkallas om synnerliga skäl härför finnes, om stämman behandlat nominering för hela regionen.

Nomineringskommittén för region eller minst en tredjedel av partiföreningarna inom regionvalkretsen kan inom tre veckor från nomineringsstämmas avslutande hemställa hos förbundsstyrelsen om att en extra nomineringsstämma för regionval inkallas om synnerliga skäl härför finnes.

Föreningsstyrelse som omfattar hel kommun/kretsstyrelse eller minst en tredjedel av medlemmarna i föreningen/kretsen kan inom tre veckor från nomineringsstämmas avslutande hemställa hos förbundsstyrelsen att en extra nomineringsstämma i kommunen inkallas om synnerliga skäl härför finnes.

Kallelse till extra nomineringsstämma utsändes av förbundsstyrelsen/kretsstyrelsen/föreningsstyrelsen till partiföreningarna/medlemmarna så snart beslut fattats om extra nomineringsstämma.

Extra nomineringsstämma får endast behandla de frågor den inkallats för.

Ytterligare extra nomineringsstämma kan icke inkallas.

Beroende på orsaken till att extra nomineringsstämma inkallas fastställer förbundsstyrelsen (förenings-/kretsstyrelsen KOMMUN) de närmare formerna för denna varvid ovanstående nomineringsregler i tillämpliga delar ska följas.

6. Förändringar mellan nomineringsstämma och valdagen

Om kandidat avsäger sig kandidatur eller valbarheten upphör mellan nomineringsstämmas beslut och valdagen ansvarar förbundsstyrelse för att kandidat tas bort från valsedel och följande kandidater flyttas upp ett steg. Sådant beslut kan av förbundsstyrelse delegeras till en grupp av förtroendevalda eller enskild tjänsteman inom partiet. Endast skriftliga avsägelser accepteras som underlag för beslut. (RIKSDAG och REGION)

Om kandidat avsäger sig kandidatur eller valbarheten upphör mellan nomineringsstämmas beslut och valdagen ansvarar krets/föreningsstyrelse för att kandidat tas bort från valsedel och följande kandidater flyttas upp ett steg. Sådant beslut kan av krets/föreningsstyrelse delegeras till en grupp av förtroendevalda eller enskild tjänsteman inom partiet. Endast skriftliga avsägelser accepteras som underlag för beslut. (KOMMUN)

Förbundsstyrelsen kan, i enlighet med normalstadgan, efter begäran av partiföreningens styrelse eller på eget initiativ pröva nomineringsförfarandet i kommunen eller regionvalkretsen. Förbundsstyrelsen kan med två tredjedels majoritet fastställa en ny valsedel samt återkalla de av nomineringsstämma beslutade valsedlarna eller avföra enskilda kandidater. Förbundsstyrelsens beslut ska senast ha ägt rum fyra veckor efter det att nomineringsstämma ägt rum. Eventuellt överprövningsbeslut ska meddelas partistyrelsen för kännedom.

Om kandidat bryter mot kandidatförsäkran eller på annat sätt bryter mot partiets fastställda regler och policys och därmed riskerar skada partiet i en valrörelse har partistyrelsen rätt att med 2/3 majoritet, på begäran av förbundsstyrelsen i berört förbund, besluta att stryka en kandidat från riksdagsvalsedel eller regionvalsedel fram till valdagen.

På motsvarande sätt har förbundsstyrelsen rätt att med 2/3 majoritet besluta att stryka en kandidat från kommunvalsedel fram till valdagen.

7. Extraval

I händelse av omval eller extraval ska samma valsedlar med nödvändiga justeringar användas som i senaste ordinarie valet. Kandidaternas valbarhet kontrolleras och vid förfall för kandidat tillämpas successionsordning. Skulle antalet kandidater bli för litet hämtas ytterligare kandidater från föregående nominering.

Om behov föreligger att ta fram en ny valsedel/lar ska förbundsstyrelsen fatta beslut om detta och då gäller att nomineringsstämma ska hållas och i övrigt ska i möjligaste mån nomineringsreglerna tillämpas.